

Ἡ σοφία τῆς Ἑρασμίας

τοῦ Νικ. Α. Γ. Λιναρδάτου

Οἱ Πετανοί, ἕνας εὐρύτατος ὄρμος, εἶναι τόπιό «μεταφυσικό» τοπίο, πού θά μπορούσε κανεῖς νά φαντασθεῖ ἔχοντας ταξιδέψει σέ Ἄνατολή καί Δύση. Βρίσκεται σέ ἀπόσταση δεκαπέντε ὀδικῶν χιλιομέτρων βορειοδυτικά τοῦ Ληξουρίου. Ἡ θέαση τοῦ ὄρμου ἀπό τό χεῖλος (ὑψος 200 περίπου κατακόρυφων μέτρων) τοῦ περιβάλλοντος αὐτόν ἡμικυκλικοῦ βράθρου σέ εἰσάγει σέ μιάν ἄλλη ἀντίληψη τῆς κτίσεως. Φέρνει στόν νοῦ, ἂν θελήσεις νά τόν παρομοιάσεις εἰκαστικά, πίνακες τοῦ Salvador Dalí, πού εἰκονογραφοῦν μετέωριζόμενη σέ ἀπαλό γαλάζιον αἰθέρα τήν ἔννοια τῆς Θεότητος.

Πρώτη ἐντύπωση ἡ ἀπεραντοσύνη τοῦ Ἴονιου πελάγους πρὸς τή δύση, ὕστερα τό ἡμικυκλικό βράθρο, κάτασπρος ἀσβεστώδης βράχος ἀπό δεξιά, ἄγρια πυκνή θαμνώδης θλάστηση στίς ἄλλες κρημνώδεις κατακόρυφες ἐπιφάνειες. Μέσα στόν ὄρμο οἱ ἀναλαμπές, οἱ ἀντανακλάσεις καί οἱ ἀποχρώσεις τοῦ γαλάζιου καί τοῦ πράσινου, ὡς συνάρτηση τῆς ὥρας καί τῆς ἐποχῆς, μέ κατάληξη τήν ἄμεμπτη λευκότητα ἐνός πετάλου μήκους ἴσως δύο χιλιάδων μέτρων ἀπό γουλιὰ (βότσαλα) παντός σχήματος καί μεγέθους.

Στόν μυχό τοῦ ὄρμου, σέ ἕνα πλάτωμα ἕνα-δύο μέτρα πάνω ἀπό τό πέταλο τῶν γουλιῶν, ἡ Ἑρασμία προσφέρει καλομαγειρεμένα φρέσκα φαγητά καί ὄλο τό καλοκαίρι χιλιάδες λαοῦ κατεβαίνουν νά κάνουν τό μπάνιο τους ἢ τό θράδυ νά ἀπολαύσουν τό ἥπιο μαϊστράλι καί νά γευθοῦν τά φαγητά τῆς.

Καθαρή Δευτέρα. Τά Κούλουμα παλιότερα γιορτάζονταν στόν Κεχριῶνα. Τώρα ὁ κόσμος ἔχει σκορπίσει ἀπό ἴδω καί ἀπό ἴκει. Καθαρή Δευτέρα μεσημέρι. Ὡραία μέρα. Λιακάδα. Ἄς πάμε ὡς τοὺς Πετανούς. Ποιός ξέρει; Πάντως ἀνύποπτοι. Ἀπό τήν κορυφή βλέπουμε αὐτοκίνητα πολλά γύρω ἀπό τῆς Ἑρασμίας. Ἡ ἐκπληξη ἦταν ὅταν τελειώσαμε τίς «φουρκέτες» τῆς καταβάσεως.

Ἄνοιχτή ἢ ταβέρνα, κόσμος χαρούμενος, πολὺς κάτω ἀπό τίς τέντες. Ἀραδιασμένα νησιίσια φαγητά, βραστά κουκιά, φασόλια γίγαντες, πατατοσαλάτα, ταραμοσαλάτα (ἡ Ἑρασμία μαγειρεῖ χθές ὅλη τήν ἡμέρα), χαλθᾶς, κρασί, μπύρα, ἐλεύθερα νά παίρνει ὁ καθένας ὅ,τι καί ὅσο ἤθελε. Μιά μικρὴ μπάντα μουσικῶν νά παίζει ζωηροὺς σκοποὺς, καί ἕνας τραγουδιστής. Μᾶς εὗρηκε ἡ Ἑρασμία θέση καί καθίσαμε καί ἐμεῖς. Καί τό κέφι πλήθαινε καί χόρευαν οἱ θαμώνες χοροὺς ἑλληνικοὺς ἀντρίκειους καί βάλς. Ὅλοι ἔδειχναν, καί ἀσφαλῶς ἦσαν, εὐχαριστημένοι καί εὐτυχεῖς.

Ἐστερα ἀπό ὦρα φεύγοντας, χαρούμενοι καί ἐμεῖς, ρωτήσαμε, εὐχαριστῶντας τήν θερμά, τήν Ἑρασμία, λυτρωθεῖσαν προσφάτως ἀπό μεγάλη ἀπόγνωση, πῶς ἡ ἰδέα αὐτῆς τῆς γιορτῆς. Καί ἡ ἀπάντησή τῆς ἄμεση, εὐθεία, σύντομη καί καταλυτική:

—Δέν μπορεῖ ὄλο νά παίρνεις. Κάποτε πρέπει καί νά δίνεις.

Σοβαροὶ καί περίσκεπτοι εἶπαμε: Πόσο ἀλλιώτικη θά ἦταν ἡ κοινωνία μας, ἂν ἡ ψευδοαστική πλουτοκρατία μας καί ἡ συντεχνιακὴ ἀριστοκρατία μας ἀκουγαν καί συμμερίζονταν τή λαϊκὴ σοφία τῆς Ἑρασμίας.